Sprawozdanie z wdrażania

Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 za rok 2020

STRESZCZENIE

O programie

Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy program finansowany z Funduszy Europejskich nie tylko w Polsce, ale i Unii Europejskiej.

Główne obszary, na które przekazywane są środki, to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Obszary wsparcia w ramach programu:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki;
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu;
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego;
4. Infrastruktura drogowa dla miast;
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce;
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu; zbiorowego w miastach;
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego;
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury;
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia.

Program **finansowany** jest **z trzech źródeł**:

- **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego**, z którego na program przeznaczone jest 4,97 mld euro,
- **Funduszu Spójności**, kwotą 22, 44 mld euro,
- **Środków krajowych** – publicznych i prywatnych, których minimalne zaangażowanie wynosi 4,85 mld euro.

Przegląd wdrażania programu

Rok 2020 był siódmym rokiem realizacji Programu Infrastruktura i Środowisko.

Pomimo trudnej sytuacji spowodowanej wybuchem epidemii COVID-19, realizowaliśmy zadania takie jak:

- zatwierdzanie i aktualizacja *Kryteriów wyboru projektów*;
- wpisywanie projektów na *Wykaz projektów zidentyfikowanych*;
- ogłaszanie nowych naborów konkursowych i ocena składanych wniosków;
- kontynuacja zawierania umów o dofinansowanie, wnioskowania o płatności i przesyłania wniosków do Komisji Europejskiej.

Do końca 2020 roku:

- ogłosiliśmy **100 konkursów** we wszystkich wspieranych sektorach na kwotę dofinansowania **8,3 mld euro**[1];
- na ***Wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego***, znajdowało się **728 projektów** z szacowaną kwotą dofinansowania UE **19,9 mld euro**;
- podpisaliśmy **2 643 umowy o dofinansowanie** na kwotę wsparcia unijnego **24,2 mld euro**;
- beneficjenci złożyli **wnioski o płatność** na kwotę ponad **22,2 mld euro**, z czego kwota dofinansowania UE wyniosła **14,6 mld euro**;
- do Komisji Europejskiej przesłaliśmy **wnioski o płatność** na kwotę **wydatków kwalifikowanych 19 mld euro**, kwota **wnioskowana to 16,6 mld euro**.

[1] Wszystkie dane finansowe w Sprawozdaniu są przeliczone po kursie EBC obowiązującym w styczniu 2021 r., tj. 4,5565 PLN/EUR.

Kwestie mające wpływ na wdrażanie programu i podjęte działania

Wdrażanie projektów unijnych w 2020 roku zostało zdominowane przez trudną sytuację spowodowaną pandemią COVID-19. Ze środków programu na walkę z COVID-19 przeznaczono aż **927 mln zł Funduszy Europejskich** (850 mln zł na nowe projekty w sektorze zdrowia oraz 77 mln zł na rozszerzenie projektów transportowych).

Pieniądze z I puli przyznanej dla sektora zdrowie – 550 mln zł – zostały przeznaczone dla szpitali zajmujących się leczeniem osób zakażonych m.in. na zakup sprzętu i aparatury medycznej (respiratory, tomografy komputerowe), zakup ambulansów, zakup środków ochrony indywidualnej oraz środków do dezynfekcji. Umowy kontraktujące środki z II puli – 300 mln zł – umożliwią m.in. zakup ambulansów, zakup sprzętu medycznego, środków ochrony indywidualnej oraz środków do dezynfekcji. Wsparcie w ramach programu uzyskały Zespoły Ratownictwa Medycznego z całej Polski, a także 7 podmiotów leczniczych, które realizują działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Służby ratownicze – policja i straż pożarna otrzymały dodatkowe fundusze na zakup specjalistycznych pojazdów, środków do dezynfekcji, pojemników do transportu materiałów CBRNE czy środków ochrony indywidualnej. Dofinansowanie UE w wysokości 115 tys. zł. przeznaczono na działania łagodzące skutki epidemii w projektach miejskich, związane z realizowanym zakresem rzeczowym projektu (mycie i dezynfekcja taboru oraz infrastruktury transportu miejskiego, środki ochrony osobistej pracowników).

Informacje o programie mogą Państwo znaleźć na naszej stronie internetowej www.pois.gov.pl.

Przykładowe projekty realizowane ze środków POIiŚ 2014-2020

Sektor transportu

1. Budowa obwodnic Inowrocławia i Brodnicy w ciągu DK15

Wartość całkowita: 145 mln euro

Dofinansowanie UE: 97,8 mln euro

Beneficjent: GDDKiA

Termin realizacji: 2014-2020

Projekt realizowany na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Inwestycja została zakończona.

Projekt obejmował budowę obwodnicy Inowrocławia w ciągu drogi krajowej nr 15 oraz drogi krajowej nr 25 (DK15 i DK25) oraz obwodnicy Brodnicy w ciągu drogi krajowej nr 15 (DK 15). Długość wybudowanej obwodnicy Brodnicy wynosi 1,48 km, na całym odcinku ma przekrój jednojezdniowy z pasem dzielącym w rejonie skrzyżowań. Natomiast długość obwodnicy Inowrocławia, wynosi 22,97 km, ma przekrój dwujezdniowy z dwoma pasami ruchu i pasem dzielącym. Budowa tych odcinków umożliwiła wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza układ uliczny centrum ww. miast, a tym samym zwiększył się poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego, co bezpośrednio wpłynęło na bardziej sprawne i bezpieczne funkcjonowanie układu drogowego.

Źródło: skanska.pl

Źródło: skanska.pl

Źródło: GDDKiA

2. Rozwój zrównoważonego transportu publicznego w Gdyni poprzez zakup ekologicznego taboru

Wartość całkowita: 37,5 mln euro

Dofinansowanie UE: 25,7 mln euro

Beneficjent: Gmina Miasta Gdynia

Termin realizacji: 2014-2020

Projekt realizowany w Gdyni.

Dzięki realizacji projektu zakupiono 85 pojazdów komunikacji miejskiej, w tym: 30 trolejbusów (16 przegubowych i 14 standardowych) oraz 55 autobusów (32 przegubowe i 23 standardowe). Nowoczesny tabor przyczynia się do zminimalizowania emisji zanieczyszczeń powietrza. Wprowadzenie nowo zakupionych pojazdów do obsługi linii komunikacyjnych w Gdyni i sąsiadujących gminach zwiększyło atrakcyjność czystego, bezpiecznego i efektywnego transportu publicznego. Ponadto w ramach projektu zakupiono 21 baterii akumulatorowych w celu doposażenia trolejbusów. Wyposażenie trolejbusów w baterie litowe umożliwiło rozwój połączeń trolejbusowych do osiedli nieobjętych siecią trolejbusową. Oprócz tego stanowią one pomocnicze źródła energii wykorzystywane do jazdy awaryjnej trolejbusów w przypadku braku możliwości zasilania ich z sieci górnej (zerwanie sieci, remont, wypadek drogowy, objazd, itp.).

Sektor energii

3. Budowa stacji Choszczno II i Recz w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej

Wartość całkowita: 3,8 mln euro

Dofinansowanie UE: 1,9 mln euro

Beneficjent: Enea Operator sp. z o.o.

Termin realizacji: 2016-2019

Projekt realizowany na terenie powiatu choszczeńskiego w województwie zachodniopomorskim.

Dzięki wybudowaniu dwóch stacji elektroenergetycznych 110/15 kV (GPZ Choszczno II oraz GPZ Recz) uzyskano dodatkową zdolność przyłączania źródeł odnawialnych do sieci elektroenergetycznej o łącznej mocy 47 MWe.

Źródło:gov.pl/web/klimat/poznaj-nasze-projekty-2

Źródło: gov.pl/web/klimat/poznaj-nasze-projekty-2

Źródło: gov.pl/web/klimat/poznaj-nasze-projekty-2

4. Budowa źródła wysokosprawnej kogeneracji w Malborku

Wartość całkowita: 3,7 mln euro

Dofinansowanie UE: 1,3 mln euro

Beneficjent: ECO KOGENERACJA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Termin realizacji: 2016-2019

Projekt realizowany na terenie województwa pomorskiego.

Nadrzędnym celem projektu było zwiększenie efektywności przetwarzania energii pierwotnej poprzez wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji oraz zwiększenie bezpieczeństwa w zakresie wytwarzania. Dzięki równoczesnemu wytwarzaniu ciepła i energii elektrycznej w trakcie tego samego procesu technologicznego projekt zapewni oszczędność energii pierwotnej w wysokości ponad 10% w porównaniu z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła w układach rozdzielonych. Oszczędność energii pierwotnej wpływa na poprawę jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi. Nowe źródło to układ gazowy o mocy elektrycznej 4 MWe oraz mocy cieplnej 3,97 MWt.

Sektor środowiska

5. Kanalizacja sanitarna wraz z oczyszczalnią ścieków w gminie Staszów - Etap II

Wartość całkowita: 9,7 mln euro

Dofinansowanie UE: 4,7 mln euro

Beneficjent: Przedsiębiorstwo gospodarki komunalnej i mieszkaniowej sp. Gminy z o.o.

Termin realizacji: 2014-2019

Projekt realizowany w województwie świętokrzyskim w aglomeracji Staszów.

Dzięki realizacji projektu zostały wybudowane 53,4 km kanalizacji sanitarnej oraz wybudowano biologiczno-mechaniczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości Qśrd = 400 m3/d (4.200 RLM) w Wiązownicy Dużej. Główny cel projektu to powiększenie zasięgu zbiorczego systemu odbioru ścieków i zapewnienie odprowadzenia ścieków do kanalizacji sanitarnej, które zapobiega zanieczyszczeniu gruntu i wód. Docelowa liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej to 3 515 RLM. Szczelny system kanalizacyjny, bazujący na nowoczesnych i sprawdzonych technologiach umożliwia odbiór oraz transport ścieków do biologiczno-mechanicznych oczyszczalni ścieków w Wiązownicy Dużej i w Staszowie, wyposażonych w ciągi technologiczne gwarantujące odpowiedni proces oczyszczania.

Źródło: jrp2017.pgkim.pl

Źródło: jrp2017.pgkim.pl

Źródło: jrp2017.pgkim.pl

6. Budowa hermetycznej instalacji, jako uzupełnienie istniejącego systemu kompostowania w Zakładzie Utylizacyjnym w Gdańsku

Wartość całkowita: 12,6 mln euro

Dofinansowanie UE: 7 mln euro

Beneficjent: Zakład utylizacyjny sp. z o.o.

Termin realizacji: 2016-2020

Projekt realizowany na terenie miasta Gdańska.

Dzięki unijnemu wsparciu zakład utylizacyjny w Gdańsku wybudował kompostownię, która ma przetwarzać 40 tys. ton odpadów biodegradowalnych rocznie. W nowo powstałej kompostowni można wyróżnić cztery główne części tj. halę przyjęcia odpadów, halę kompostowania z 16 komorami intensywnego napowietrzania, łącznik operacyjny oraz halę dojrzewania kompostu. Pełna hermetyzacja dotyczyć ma wszystkich procesów związanych z dostarczanymi do zakładu odpadami bio wysegregowanymi przez mieszkańców. Bardzo istotne jest to, że zarówno załadunek materiału wejściowego, jak i przesiewanie samego kompostu, odbywają się w zamkniętej hali. Dzięki zastosowanemu rozwiązaniu nawet przy wysokich temperaturach, nieprzyjemny zapach nie będzie wydostawał się na otwartą przestrzeń.

Sektor kultury

7. Modernizacja zabytkowego dworca PKP na potrzeby funkcjonowania ETNOCENTRUM Ziemi Krośnieńskiej

Wartość całkowita: 4,3 mln euro

Dofinansowanie UE: 2,9 mln euro

Beneficjent: GMINA MIASTO KROSNO

Termin realizacji: 2016-2020

Projekt realizowany na terenie miasta Krosna.

Dzięki kompleksowej inwestycji obejmującej prace budowlane, modernizacyjne (w tym termomodernizację) oraz zagospodarowanie otoczenia obiektu i zakup niezbędnego wyposażenia do działalności kulturalno-edukacyjnej, w Krośnie pojawiło się nowe miejsce miejscem spotkań z kulturą ludową i tradycyjną – ETNOCENTRUM Ziemi Krośnieńskiej. Budynek został przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych i wyposażony w odpowiednią infrastrukturę, zarówno w tradycyjne sprzęty, rekwizyty (np. atrapa wozu, tradycyjny piec chlebowy, gliniane misy, skrzynie, kamionkowe garnki, zabytkowy warsztat tkacki), jak i nowoczesne multimedialne narzędzia prezentacji.

*Źródło:*etnocentrum.pl

Źródło: etnocentrum.pl

Źródło: etnocentrum.pl/

Źródło: etnocentrum.pl

Źródło: etnocentrum.pl

*Źródło:*etnocentrum.pl

8. Odbudowa budynku Teatru im. Andreasa Gryphiusa w Głogowie

Wartość całkowita: 6,9 mln euro

Dofinansowanie UE: 3,1mln euro

Beneficjent: Gmina Miejska Głogów

Termin realizacji: 2014-2019

Projekt realizowany na terenie miasta Głogów.

Głównym celem projektu była poprawa stanu technicznego obiektów dziedzictwa kulturowego miasta oraz ich wykorzystanie do celów kulturowo-turystycznych poprzez odbudowę, przebudowę i rozbudowę Teatru Miejskiego w Głogowie. Teatr Miejski mimo swojej lokalizacji w samym sercu głogowskiego Rynku był w bardzo złym stanie. Obiekt był niedostępny dla zwiedzających i zaburzał estetykę zabytkowego Starego Miasta, a potencjał dziedzictwa kulturowego, jakim jest obiekt Teatru Miejskiego, nie był wykorzystywany. Realizacja przedmiotowego projektu pozwoliła na stworzenie zasobów infrastrukturalnych do prowadzenia działalności kulturalnej i wykorzystanie przestrzeni publicznej na potrzeby mieszkańców. Odwiedzający teatr będą mieli dostęp do wysokiej jakości i różnorodnej oferty kulturalnej w Głogowie. Zakłada się, że roczna liczba osób korzystających z obiektu wyniesie ponad 25 tysięcy.

Sektor zdrowia

9. Podniesienie bezpieczeństwa i jakości świadczeń opieki zdrowotnej w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach

Wartość całkowita: 6,6 mln euro

Dofinansowanie UE: 5,6 mln euro

Beneficjent: Samodzielny publiczny szpital kliniczny nr 6 Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach Górnośląskie Centrum Zdrowia Dziecka im. Jana Pawła II

Termin realizacji: 2014-2019

Projekt realizowany w Katowicach.

Dzięki realizacji przedmiotowego projektu nowa aparatura medyczna trafiła m.in. do pracowni endoskopii, radiologii, szpitalnego laboratorium, na blok operacyjny, oddział intensywnej terapii oraz oddział neurochirurgii. Zakupiona aparatura to m.in.: inkubatory, inkubatory transportowe, kardiomonitory, mobilne aparaty rentgenowskie, lampy operacyjne, negatoskopy cyfrowe, stoły operacyjne, echokardiograf, a także pompy infuzyjne i objętościowe oraz respiratory. Oprócz zakupu nowej aparatury zakres inwestycji obejmował także modernizację i rozbudowę infrastruktury ICT w celu posiadania możliwości prowadzenia i wymiany Elektronicznej Dokumentacji Medycznej.

10. Utworzenie w ramach Szpitala Miejskiego w Zabrzu Sp. z o.o. Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z lądowiskiem przyszpitalnym

Wartość całkowita: 6,6 mln euro

Dofinansowanie UE: 1,9 mln euro

Beneficjent: SZPITAL MIEJSKI W ZABRZU SP. Z O.O.

Termin realizacji: 2014-2019

Projekt realizowany na terenie Zabrza.

Realizacja projektu obejmowała rozbudowę Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej w celu dostosowania infrastruktury na potrzeby utworzenia SOR. Wybudowane zostało również lądowisko dla helikopterów, które zostało zlokalizowane na dachu budynku, wyniesione na wysokość 21,5 m. Pod lądowiskiem znajduje się odcinek natychmiastowej pomocy, gdzie znajdują się m.in. sale zabiegowe z respiratorami, OIT i blok operacyjny, takie rozwiązanie pozwala w ciągu około 2 minut od wylądowania przetransportować pacjenta na salę operacyjną. W projekcie zaadoptowane i rozbudowane zostały pomieszczenia na potrzeby SOR (przebudowa istniejącego i budowa nowego obiektu).